

SVĚTLO

TÝDENÍK MATICE CYRILOMETODĚJSKÉ

43. ČÍSLO / XXIX. ROČNÍK

14 Kč • 0,76 €

31. ŘÍJNA 2021

Z obsahu:

Pošetili Galafané

Katecheze papeže
Františka při generální
audienci 1. září 2021,
Řím, aula Pavla VI.
- strana 2 -

Svatý Angelo z Acri

Libor Rösner
- strana 4 -

Z duchovního pokladu

Alice Lenczewské (74)
- strana 6 -

„Communio Sanctorum“ – společenství svatých

P. Lic. Sven Leo
Conrad FSSP
- strana 7 -

Ty, tvůj život

a sestra smrt
Reinhold Ortner
- strana 9 -

Přežila jsem

klinickou smrt
Svědectví Irminy,
která po těžké
dopravní nehodě prošla
klinickou smrtí
- strana 10 -

Blahoslavený Fra Angelico (kolem 1395–1455): Poslední soud, detail

„Communio Sanctorum“ – společenství svatých

Co znamená formulace „společenství svatých“ v Apoštolském vyznání víry?

Dosvědčuje to jenom víru ve svaté? Co se vůbec myslí v církvi slovem „společenství“?

V duchovním životě se přikládá ústřední význam ústupu do odloučenosti. Daleko od ruchu světa je člověk schopen slyšet tichý Boží hlas. Nemálo lidí je k tomu povoláno na celý život. Jedno je ale přitom nápadné: Samotné řeholnice v přísné klauzуре se necítí být před Bohem osamocené, nýbrž spíše uvedeny do nějakého společenství. I poustevník se modlí v Apoštolském vyznání víry: „Credo sanctorum communionem“ (doslova: Věřím ve společenství svatých). Jsme nakloněni myslet v tomto vyznání ihned na svaté v nebi. Ale tím klademe poslední krok před první. Co se vlastně myslí touto formulací vyznání víry?

Věta Kréda má dvojí význam. Katechismus to formuluje následovně: „Výraz »společenství svatých« má tedy dva úzce spjaté významy: »společenství se svatými věcmi [sancta]« a »společenství mezi svatými osobami [sancti]«.“ (Katechismus katolické církve, 948)

S pohledem na první význam se myslí „společenství svatých“ účastí na Těle a Krvi Pána. Tento první význam je tedy svátostného druhu. Druhý význam myslí původně zcela obecně společenství svatých v Kristu, úplně v tom smyslu, v jakém oslovuje svatý Pavel členy církve jako svaté.

Spojení obou významů „společenství svatých“ nacházíme ve zpěvu „Sancta sanctis“ („Svaté svatým“) před přijímáním ve starých neřimských liturgiích.

Je nápadné, že dosud vůbec nebyla řeč o svatých v nebi. Daleko více spočívá výpověď vyznání víry na základní úrovni. Pokřtění mají účast na Těle a Krvi Kristově a tvoří navzájem svaté společenství, které je postaveno na eucharistické oběti.

Papež Benedikt XVI. řekl k tomu v jednom kázání: „Tělo a Krev Ježíše Krista se nám dávají, abychom byli proměněni. My sami

se máme stát Tělem Kristovým, pokrevně spřízněni s ním. My všichni jíme stejný chléb. To ale znamená: budeme vzájemně spojeni v jedno. Klanění se stane... sjednocením. Bůh už není vůči nám úpl-

„Credo Sanctorum communionem“
znamená doslova:
„Věřím ve společenství svatých.“
Tím rozlišuje Krédo
Trojjediného Boha,
ve kterého a kterému věříme,
od obsahů víry, kterým se věří.

„Společenství svatých
jsme my všichni,
kteří jsme pokřtěni ve jménu Otce,
Syna a Ducha Svatého,
a kteří žijeme z darů Těla a Krve
Kristovy, skrze které nás on chce
proměnit a učinit sobě rovnými.“
(Benedikt XVI.)

Albrecht Dürer (1471–1528):
Klanění Nejsvětější Trojici ve společenství svatých

ně jiným. On je sám v nás a my v něm.“ Potud není nauka o „společenství svatých“ ničím jiným než nauka o církvi jako mystickém Těle Kristově, o němž učí papež Pius XII. ve své encyklice *Mystici Corporis*: „Svatou Eucharistií jsou věřící živeni a posilováni stejným pokrmem, jsou sjednoceni navzájem s božskou Hlavou celého Těla nevýslovným, božským svazkem.“ Mohlo by se ostatně říci, že bychom chtěli vyzvednout zvláštní hlediska této nauky, když se mluví o „communio sanctorum“. Tato hlediska vyplývají ze slov „společenství“ a „svatost“.

Podívejme se tedy nejdříve na slovo „společenství“. To utrpělo v posledních desetiletích silným zploštěním chápání církevního společenství, jeho rozpuštěním do čistě jednostranného chápání. Tato zneužitá a povrchní změna významu církevního života na funkční proces spolků neubírá však nic ze základního významu opravdového církevního *communio*. Jak je tedy toto uzpůsobené? Tím, že právě popsané společenství je založeno na spasi-telském díle Kristově a prohlubuje se od oltáře, jedná se o společenství, které my přijímáme, jak to vlastně doslovně znamená, když říkáme, že přijímáme svaté přijímání (= *communio* = společenství).

Tento jemu darovaný původ v Pánu je důležitým prvním tvůrčím principem církve jako „společenství svatých“. Jeden odkaz sv. Tomáše Akvinského nám pomůže tomu lépe porozumět. On odpovídá na otázku, proč bylo přiměřenější, že se druhá Božská Osoba stala člověkem a ne třeba Otec nebo Duch Svatý (srov. STh III, 38). Vtělení *přirozeného Syna* věčného Otce zdůvodňuje mimo jiné tím, že lidé by skrze něho měli dosáhnout adoptivního synovství. Tomáš se odvolává na Řím 8,29: „Které předem vyhlédl, ty také předem určil, aby přijali podobu jeho Syna, tak aby byl prvorozený mezi mno-

ha bratřími.“ *Společenství svatých* je tedy zakotveno v Synu, který je Hlavou svého mystického Těla. Jako z Hlavy od něho vychází veškerá životní síla Těla (srov. podobenství o vinném kmeni v Jan 15,1–8 a STh III, 8, 1). Když se na tuto životní sílu podíváme blíže, budeme přivedeni ke druhému principu vytvoření „communio sanctorum“. Životní síla mystického Těla nakonec není nic jiného než Duch Svatý, kterého Pán daruje své církvi jako celku a také jejím jednotlivým údům. Proto označuje sv. Tomáš Ducha Svatého jako *Srdce* církve. S otci a učitelským úřadem ho nazýváme také *Duší* církve. On je tedy principem jejího vnitřního, pulzujícího života. Abychom tomuto životu lépe porozuměli, pomohou nám některé myšlenky z kázání papeže Benedikta XVI. ke Světovému dni mládeže v Sydney. Ve svých krásných výpovědích o Duchu Svatém se odvolává na učení sv. Augustina. Podle něho je Duch Svatý „communio“ Otce a Syna v Nejsvětější Trojici a věčnou láskou mezi nimi, která je sama Božskou Osobou.

Konečně je také Darem: „Duch Svatý je Bůh, který se věčně sám dává. Jako nikdy nevysychající pramen nevylévá nic menšího než sám sebe.“ To ale znamená, že Duchem Svatým vytvořená církev se vyznačuje přesně těmito pojmy: communio, láska, dar Boží.

Jestliže jsme adoptivními dětmi Otce, jestliže Duch Svatý sám je duší mystického Těla, milující jednotou Otce a Syna, která se sama v milosti sděluje, pak je „communio sanctorum“ společenství Ducha Svatého a communio Otce a Syna v tajemství Nejsvětější Trojice podobné.

Podle své podstaty je toto společenství věčné lásky. Tak je ve „společenství svatých“ splněno to, o co Pán prosí: „Aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás.“ (Jan 17,21) Také sv. Cyprián († 258) nazývá proto církev „lid, který je sjednocen jednotou Otce, Syna a Ducha Svatého“. Tuto podstatu církve má vyjadřovat veškerý život v ní.

Benedikt XVI. vyzýval mladé lidi: „Inspirování poznatky svatého Augustina, ať je vaším měřítkem sjednocující láska, setrvávající láska ať je vaší výzvou, sebe darující láska vaším úkolem!“ Vedle tohoto vysokého nároku je nauka o „communio sanctorum“ ale také velkou útěchou, zvlá-

šť když jsou křesťané v naší době vytlačováni stále více na okraj. Papež Benedikt XVI. řekl při jiné příležitosti: „Milí přátelé, jak krásné a útěšné je přece společenství svatých! Ono je skutečností, která propůjčuje našemu životu nový rozměr. My nejsme sami! Jsme částí duchovního »společenství«, v němž vládne hluboká so-

**Dne 29. června 1943,
tedy uprostřed hrůz 2. světové války,
uveřejnil papež Pius XII. encykliku
„Mystici corporis“.
Tento důležitý a duchovně
bohatý text rozvíjí nauku spojení
církve se svým Pánem
v jedno tajemné tělo a toto vymezuje
proti falešným pojetím.**

**„Kristus je hlavou církve,
Duch Svatý její duší,“ učí papež
Lev XIII. ve své encyklice
„Divinum illud“.**

**Mešní kánon končí slovy:
„Skrze něho a s ním a v něm
je tvoje všechna čest a sláva,
Bože Otče všemohoucí,
v jednotě Ducha Svatého po všechny
věky věků. Amen.“**

lidarita: Blaho jednoho jednotlivého člověka je na prospěch všem a naopak společné štěstí září na každého z nás. To je tajemství, které smíme zakoušet v určité míře už teď na tomto světě, v rodině, ve společnosti a zvláště v duchovním společenství církve.“ (*Angelus*, 1. 11. 2009)

Živým členem tohoto společenství je člověk, který žije v milosti a skrze ni přináší plody svatosti. Tím přicházíme také k našemu druhému pojmu, popřípadě k „poslednímu kroku“, tedy k tomu, co samovolně rozumíme pod pojmem „společenství svatých“. Svati v nebi se velmi podobají své Hlavě. Jejich život je čistým obrazem Boha, a tak jsou nejdokonaleji zajedno s Bohem a mezi sebou navzájem. Na nich je vidět poslední podstatný znak tohoto „společenství svatých“: v něm se poji v nehlubší jednotě a v osobní totožnosti. Osobnost svatých není nivelizována, nýbrž představuje bohatství všech. Se svatými v nebi jsme ve stejném „communio“ jako s anděly a ubohými dušemi v očistci. V tomto smyslu mohl říci francouzský spisovatel Paul Claudel: „Všichni svatí, všichni andělé nám patří. Můžeme si posloužit moudrostí Tomáše Akvinského. Svatý Michael nám propůjčuje svoje rameno, Jana z Arku a Kateřina Sienská svá srdce, tisíc pomocných věcí čeká na nás, abychom se jich dotkli.“ (*Interroge le Cantique des cantiques*)

Všechno toto se zhušťuje při přinášení nejsvětější oběti mše svaté. Všemohoucímu Otci se vzdává skrze Syna „in unitate Spiritus Sancti“, to je jak v communio Trojice, tak také v communio sanctorum dokonalá chvála. My budeme přetvoření v síle Ducha Svatého. Také tady se děje, že Pán jde v určitém smyslu „napřed“, aby svým seslal Svatého Ducha. (srov. Jan 16,7)

Svatý papež Jan Pavel II. učí: „Pokaždé když se uskutečňuje svátostná služba, nese s sebou tajemství »odchodu« Kristova skrze kříž a zmrtvýchvstání, díky jemuž přichází Duch Svatý.“ (*Dominum et vivificantem* 63) Tak se vykonává stále více tajemství „communio sanctorum“, dokud Pán znovu nepřijde se všemi svými svatými.

*Z Informationsblatt der Priesterbruderschaft St. Petrus 11/2014
přeložil -mp- (Redakčně upraveno)*

Ty, tvůj život a sestra smrt

Myšlenky ke Vzpomínce na všechny věrné zemřelé

V jedné staré písni se zpívá: „Jsme jenom hosty na zemi a putujeme bez oddechu s mnohou strastí do nebeské vlasti.“ Tvoje existence, Bohem tak důmyslně naplánovaná, nebude navěky zničena v nesmyslnosti konečného vyhasnutí. To cítíš v hloubi svého srdce. Cíl tvého života spočívá v dalším životě po smrti. Umírání a smrt jsou obklopeny strachem z neznáma. Umírání zavádí často do hloubek bezmocnosti, sebeodříkání a strachu zjičícího ze smrti. Ale toto je jediná brána k dokonání života. Život na této zemi je jenom předběžná fáze vlastního života. Je to „cursus ad mortem“, běh ke smrti, ale také „startovní dráha“ do věčnosti.

Strach ze smrti?

U mnoha lidí pomýšlení na to, že jednou budou muset zemřít, vyvolává obranné reakce. Nenechávají tyto úvahy vůbec proniknout do vědomí, nýbrž je vytlačují do zapomnění. V hloubi jejich duše ale přesto spočívá strach ze smrti. Musí být tak velmi silný? Je smrt opravdu něco tak strašlivého?

Ty existuješ dále

Jeden z mých studentů z Číny mi vyprávěl o jednom filosofovi ze své vlasti, který říkal: „Z hlíny vznikají hrnce, ale prázdné v nich působí podstatu hrnce.“ Přeneseno na tuto úvahu o podstatě člověka, mohli bychom říci: Vidíme v těle s jeho miliardami atomů člověka jenom navenek. Ale v meziprostorech mezi atomy je ústřední jádro člověka, duše, která není vidět, jeho „Já“. Toto jeho „Já“ zůstává nezničitelné. Když ve smrti uhasne tvůj pozemský život, existuješ s plným vědomím dále. K tomuto pokračování do věčnosti je zaměřen tvůj život na této zemi už vždycky – ať je to nevědomě, nebo vědomě.

A co kdyby nebyla smrt?

Co by se stalo, kdyby smrt nebyla? To je těžko říci. Ale lidé by si pak mysleli, že už neexistuje jejich největší slabost: že nemusí zemřít. A následky? Nebyly by vůbec

žádoucí. Lidé by byli samolibí ve svém konání, odvážnější v nebezpečí, brutálnější v prosazování svého egoismu, chamtiví po majetku, drzejší v nemravnostech. Buje by snahy dosáhnout bezohledně a bez nebezpečí pro život nejvíce možných výhod. Touha po požitcích, závist, chamtivost, nenávisť by se rozšířily až do nekontrolovatelnosti.

Nejvzácnější majetek: smrt

Lidé, kteří žijí věčně, nepotřebují ale žádné potomstvo. Brzy by už nebyl žádný dětský smích a žádný mladičtý rozmach. Lidé by ve svém myšlení zkosnatěli, ustrnuli by ve svém jednání a chřadli by v ohromujícím procesu

„*Bud' pochválen,
můj Pane, za sestru smrt těla.*“
(sv. František z Assisi)

nekonečného stárnutí. Šířila by se drtívá pustina, ale také hluboké zoufalství lidstva, udušené v moři utrpení, a nemoci, které nikdy nekončí, protože žádná smrt nepřináší vysvobození. Lidé by se v bezvýhodnosti své existenční situace pokoušeli stále uhasit svůj vlastní život. Ale neúspěšně. Protože to by jim bylo navěky znemožněno. Ze zoufalství by

Giotto di Bondone (kolem 1267-1337):
Smrt sv. Františka z Assisi

dnem i noci úpěnlivě prosili o „nejvzácnější majetek“: o smrt.

Dar lásky

Z lásky ti Bůh od počátku vyměřil jen určitý čas. Sotva jsi vznikl, začal se blížit tvůj pozemský život ke smrti. „Je člověku určeno jednou zemřít...“ Co se skrývá za touto vlastností Boží lásky? Při vědomí, že ti bude dán jenom relativně krátký časový úsek života, vyvineš velké úsilí, cílevědomost a tvůrčí sílu. Vědomí o vlastní smrti tě přivede k hlubokému uvažování a k vážné otázce po Bohu. Vědomí o konci tvé existence na zemi způsobí jasný úsudek vůči zdanlivému lesku tohoto světa. Postupně získáš odstup od toho, aby ses ztratil v pokušeních tohoto života. A když pozoruješ, že se tvůj život očišřovaný utrpením a nemocí blíží ke konci, najdeš útěchu v zaslíbení Božím, že tvá smrt je nádějí pro věčný život v ráji. Svatý František z Assisi nazýval smrt svojí sestrou. Ona se stala jeho důvěrníci a rád jí přijal.

Smrt - a co potom?

Smysl a cíl tvého života nespočívají ve smrti, ale budou se teprve pak uskutečňovat. Smrt je jenom překážka olemovaná strachem z neznámého. Ale při pevné víře v Kristova slova je smrt podmínkou pro zmrtvýchvstání a věčný život. Očekává tě setkání s Kristem. Předstoupíš před tvář Boží a setkáš se s dokonalou láskou, milosrdenstvím, ale také se spravedlností. Poznáš s rychlostí blesku, že Bůh existuje. Setkáš se s ním tváří v tvář. V zrcadle jeho svatosti uvidíš s největší jasností stav svojí duše a rozhodnutí svého života pro Boha, nebo proti Bohu.

Tvoje životní rozhodnutí

Se smrtí se nespojuje automaticky přijetí do nebe. Co tady zaseješ, to tam sklídíš. Jak jsi přijal ve svém životě Boží lásku a jak jsi ji uskutečnil? Kristus hledí na tvé srdce. On slibuje: „Já jsem zmrtvýchvstání a život. Kdo ve mne věří, bude žít, i kdyby zemřel.“ On říká stále znova, aby byla duše stále připravena na vše rozhodující situaci svého vstupu do věčnosti. Bud' si tedy vědom vážnosti toho faktu, neboť „uprostřed života jsi obklopen smrtí“.

Z Der Fels 11/2018 přeložil -mp-
(Redakčně upraveno)

MODLÍME SE

SVATÁ HODINA

Catalina Rivas • Přeloženo z angličtiny s přihlédnutím ke španělskému originálu • Úvod Monsignor René Fernández Apaza, arcibiskup z Cochabamby

Pán Ježíš apoštoly v Getsemanské zahradě napomíná: „Což jste nemohli jednu hodinu se mnou bdít?“ Tato knížka obsahuje modlitby pro tuto svatou hodinu během adorace, které obdržela bolívijská mystička Catalina Rivas v soukromém zjevení Pána Ježíše a Panny Marie. Uživateli této brožurky je tak umožněno bdít s Pánem Ježíšem ve spojení s Pannou Marií, která nejméně setrvala v rozjímání nad životem, smrtí a zmrtvýchvstáním svého Syna a našeho Pána Ježíše Krista.

Matice cyrilometodějská s. r. o. • Brož., A6, 32 stran, 43 Kč

SVATÝ JOSEF • TEXTY, MODLITBY, POBOŽNOSTI A NOVĚNY

Editor doc. PhDr. Jarmila Mothejšíková, CSc.

Tato kapesní brožurka představuje osobnost sv. Josefa, včetně míst v Písmu svatém s ním spojených. Dále obsahuje velké množství modliteb a pobožností k tomuto světcí, rovněž dvě nověny. V závěru mj. najdeme texty základních modliteb, církevních příkazání, dále pak základní pravdy křesťanské víry a morálky, přehled darů Ducha Svatého.

*Jiří Brauner – Kartuziánské nakladatelství
Brož., A6, 88 stran, 58 Kč*

PRO DĚTI

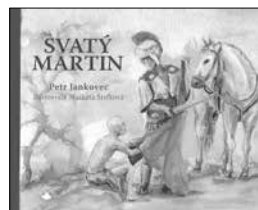
SVATÝ MARTIN

Petr Jankovec • Ilustrovala Markéta Štefková • Odpovědný redaktor Pavel Mareš

V knize promlouvá k dětem sám svatý Martin. Římský voják, poustevník a biskup vypráví poutavě o svém dobrodružném ži-

votě, plném překvapivých zvrátů. Klade přítom dětem moudré i zvědavé otázky a vede je k zamyšlení, modlitbě a konání dobrých skutků. Celým vyprávěním prochází nitka křesťanského učení a zvěst o nekonečné Boží dobrotě a lásce. I Martin měl své slabosti, dovedl ale druhým ukázat sílu modlitby a krásu křesťanského života pod Božím vedením. Vhodné pro děti od 9 let.

*Karmelitánské nakladatelství
Váz., 190x155 mm, křídový papír,
64 stran, 199 Kč*

VE ŠKOLE PANNY MARIE

KECHARITOMENE • ODHALTE JEJÍ NEOBYČEJNÉ TAJEMSTVÍ A POZNEJTE SVÉ URČENÍ!

P. Dominik Chmielewski SDB • Předmluva P. Piotr Glas Slovo teologa P. Prof. Robert Skrzypczak, ThD. • Úvodní slovo k českému vydání Anna Martinková • Překlad Jindra Hubková

Kniha je neobyčejnou učebnicí duchovního boje. A je to i výzva obracející se na čtenáře, aby vstoupil do Mariiny školy a nechal se jí formovat z moci Ducha Svatého a v mocné autoritě Ježíše Krista – a aby ho vedla k objevu lásky nebeského Otce, nekonečně přesahující jakoukoli jinou lásku. Čtenář je zván stát se součástí pokolení Ženy, připravujícího se na ta největší vítězství v duchovním boji o věčný život. Ale nejprve je zapotřebí Pannu Marii poznat – onu tajemnou *Kecharitomene* (milostiplná). Jakmile jí čtenář pozná, zamiluje se do ní, tak jako se do ní navěky zamiloval Bůh. Pak už neucouvne ani před těmi nejnáročnějšími výzvami. Vždyť v její škole, v útočišti jejího Neposkvrněného Srdce se lze ve vlastním duchovním boji stát svědky neobyčejných divů a přelomových okamžiků...

*Jiří Brauner – Kartuziánské nakladatelství
Brož., A5, 192 stran, 198 Kč*

Objednávky knih – tel. 587 405 431 • Administrace a inzerce týdeníku Světlo – tel./fax 585 222 803
Matice cyrilometodějská s. r. o., Dolní nám. 24, 779 00 Olomouc, e-mail: objednavky@maticecm.cz
Kompletní nabídku knižní produkce MCM naleznete na internetové adrese www.maticecm.cz

2019/12030

TZ

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24
779 00 Olomouc